

มาเล่น "บทบาทสมมติ" กับลูกกันดีกว่า

โดย ASTVผู้จัดการออนไลน์ 15 กรกฎาคม 2553 17:05 น.

ตอนเด็กๆ คงไม่มีใครไม่เคยเล่นเป็น พ่อ แม่ ลูก เป็น หมอ เป็นตำรวจ เป็นคุณครู.....จับตุ๊กตามานั่งคุยด้วยกัน หรือบางครั้งก็พูดอยู่คนเดียว คุณพ่อคุณแม่อย่าแปลกใจ กับพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปของลูก เพราะสิ่งเหล่านี้ กำลังส่งสัญญาณบอกว่าลูกของคุณกำลังมีพัฒนาการที่ดี ค่ะ

ฟังได้จากคำยืนยันของ "นพ.พงษ์ศักดิ์ น้อยพยัคฆ์" กุมารแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาการ และ พฤติกรรมเด็กวัยเตาะแตะ บอกว่า การเล่นบทบาทสมมติมีความสำคัญต่อพัฒนาการของเด็กวัยเตาะแตะเป็นอย่างมาก ยิ่ง เมื่ออายุ 1 ขวบ เด็กจะเริ่มเล่นเลียนแบบที่เรียกว่า **"Symbolic Play"** จะเป็นการเลียนแบบท่าทางจากกรกระทำของพ่อแม่ หรือคนที่เด็กผูกพันมากที่สุด บทบาทสมมติสามารถพัฒนาจากการเล่นที่ยึดตัวเองเป็นหลัก ไปสู่การแบ่งปันให้แก่คนรอบข้าง หรือสัตว์เลี้ยงได้ จนกระทั่งอายุประมาณ 2 ขวบ เด็กจะเล่นบทบาทสมมติได้ตามการเรียนรู้ และสิ่งแวดล้อมรอบข้างที่เขาได้พบเจอ

"นพ.พงษ์ศักดิ์ น้อยพยัคฆ์"

"เด็กจะเริ่มแสดงบทบาทสมมติว่าอยากเป็นคุณหมอ, พยาบาล, คุณครู เป็นต้น พ่อแม่ที่มีลูกวัยเตาะแตะควรอาศัยประโยชน์จากการเล่นของลูกในช่วงวัยนี้ เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการที่ดีให้แก่ลูกน้อย ทั้งนี้ การเล่นบทบาทสมมติ ทำให้เด็กได้ทราบและเข้าใจถึงบทบาทที่หลากหลายของตนเองและผู้อื่นในสถานการณ์ที่แตกต่างไป และได้ฝึกฝนทักษะการคิดวิเคราะห์ และการแก้ปัญหาที่เด็กอาจประสบในชีวิตประจำวัน" นพ.พงษ์ศักดิ์อธิบาย

สำหรับการเล่นบทบาทสมมติให้สอดคล้องกับพัฒนาการของลูก กุมารแพทย์รายนี้แนะนำ พ่อแม่ควรร่วมเล่นกับลูกด้วย และสอนให้ลูกได้ฝึกทักษะต่างๆ โดยเริ่มเสริมสร้างพัฒนาการแต่ละด้าน อาทิ ด้านร่างกาย พ่อแม่ควรให้ลูกได้เคลื่อนไหวกล้ามเนื้อมัดเล็ก เช่น มือ, นิ้วมือ รวมถึงสายตา อาจใช้ตุ๊กตาขนาดเหมาะสมมาช่วยให้เด็กได้หยิบจับ นอกจากนี้ การเสริมสร้างพัฒนาการด้านอารมณ์ให้แก่ลูก โดยทำให้ลูกได้เข้าใจถึงอารมณ์ของตนเอง เช่น เมื่อลูกโกรธเพราะโดนแย่งของเล่น ลูกอาจจะตีตุ๊กตา พ่อแม่ควรสอนว่า ลูกตีตุ๊กตาได้แต่ลูกตีคนอื่นไม่ได้นะ

นอกจากนั้น จากเหตุการณ์เดียวกันก็สามารถเสริมพัฒนาการด้านสังคมเกี่ยวกับการวางตัวให้กับลูกว่า ควรทำตัวอย่างอะไรเพื่อนจึงจะชอบ การแย่งของเล่นจะทำให้เพื่อนไม่อยากเล่นด้วย ขณะเดียวกันพ่อแม่ควรตั้งโจทย์ให้ลูกได้ฝึกคิด วิเคราะห์ เช่น เมื่อไข่เจียวร้อนจะทำอย่างไร ซึ่งจะช่วยให้เด็กวัยเตาะแตะได้มีพัฒนาการด้านสมอง ซึ่งจะเห็นได้ว่าลูกสามารถมีพัฒนาการที่ดีอย่างรอบด้าน

คุณแม่หนิงกับน้องเบลล่า

เช่นเดียวกับ **"ครอบครัวจ๊ะพเพย"** ที่ใช้การเล่นบทบาทสมมติในการเสริมสร้างพัฒนาการของลูก ซึ่งคุณแม่คนเก่งอย่าง "หนิง-ศรัยฉัตร" เล่าให้ฟังว่า น้องเบลล่าวัย 2 ขวบ 9 เดือน ชอบเล่นบทบาทสมมติมาก นอกจากเล่นกับคุณพ่อคุณแม่แล้ว น้องเบลล่ายังชอบชวนตุ๊กตาโดยเฉพาะตุ๊กตาพี่หมี่มาเล่นด้วยกัน จากการสังเกตจะเห็นว่าน้องเบลล่าชอบเล่นเป็นแม่ ลูก คุณครู คุณหม่อ พยาบาล บางครั้งเล่นขายของ เพราะชอบไปตลาดด้วยกัน เวลาเล่นน้องเบลล่าจะรู้จักใช้เสียงสูง-ต่ำ ตามบทบาทตัวละครสมมติ

"อย่างเช่น ถ้าให้พี่หมี่เป็นลูก ก็จะใช้เสียงงอแง พี่ก็จะใช้โอกาสนี้สอนให้น้องเบลล่ารู้ว่าลูกที่ดี ต้องทำตัวน่ารัก ไม่งอแง และตอนนี้ น้องเบลล่าเริ่มเปื้ออาหาร พี่ก็อาศัยการเล่นบทบาทสมมติช่วยให้เขารับประทานอาหารได้มากขึ้น นอกจากนั้นการเล่นบทบาทสมมดียังช่วยส่งเสริมจินตนาการ ทำให้น้องเบลล่ารู้จักคิดในเชิงสร้างสรรค์ มีไอเดียใหม่ๆ และเป็นเด็กที่มีพื้นฐานทางด้านร่างกาย อารมณ์ สมอง และสังคมที่ดี จึงสามารถเรียนรู้และเข้ากับเพื่อนๆ ที่โรงเรียนได้เป็นอย่างดี" หนิงเล่า

คุณพ่อพีทกับน้องโรเตอร์

ขณะที่ แฟมิลี่แมนตัวจริงอย่าง "ธนภณ" หรือ "พีท ทองเจือ" คุณพ่อดาราลูก 3 ก็ไม่ตกเทรนด์ชอบเล่นบทบาทสมมติกับลูกๆ บ้าง "ผมเลี้ยงลูกเอง จะใช้เวลาส่วนใหญ่กับลูกๆ โดยเฉพาะลูกชายคนเล็ก น้องโรเตอร์ ที่ตอนนี้อายุขวบ 6 เดือน เพราะพีทฯ ไปโรงเรียนกันแล้ว ช่วงนี้น้องโรเตอร์ชอบเล่นบทบาทสมมติเป็นตำรวจ ทหาร ชอบเล่นยิงปืน ขับรถ และขี่ม้า บางครั้งก็เป็นนักบิน และคุณหมอบ้าง ตามประสาเด็กผู้ชาย เขาจะเล่นบทบาทสมมติโดยที่มีของเล่นมาประกอบ"

คุณพ่อท่านนี้ยังบอกอีกว่า เขาให้ความสำคัญกับการเลือกของเล่นให้ลูกมาก และสิ่งที่ต้องมาอันดับหนึ่งระหว่างการเล่นจะต้องเป็น **เรื่องความปลอดภัย** เพราะลูกชายวัยขวบมักจะหยิบของเล่นเข้าปาก และต้องเลือกของเล่นที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาการให้กับลูก มีสีสันสดใส และแข็งแรงทนทาน และจากประสบการณ์ของคนเป็นพ่อเห็นว่าเด็กผู้ชายจะมี

พัฒนาการที่เร็วกว่าเด็กผู้หญิง ตอนนี้เขาจึงให้ความสำคัญกับพัฒนาการทางร่างกายของน้องโรเตอร์ และเน้นให้ลูกได้ใช้กล้ามเนื้อ เวลาเล่นบทบาทสมมติเขาจะกระตุ้นให้ลูกได้หยิบ จับ กำของเล่น กระตุ้นกล้ามเนื้อให้พัฒนาสมวัย พร้อมเรียนรู้รู้อย่างไร ซัดจ่ากัดอีกด้วย

อย่างไรก็ตาม เด็กวัยเตาะแตะเป็นช่วงวัยที่สำคัญในการเรียนรู้และพัฒนาทักษะรอบด้าน ก่อนจะพ้นอ้อมอกพ่อแม่ไปสู่โรงเรียนอนุบาล เด็กอาจประสบกับสิ่งที่ไม่คาดคิด เช่น โดนเพื่อนแย่งของเล่น หรือบางครั้งก็ถูกคุณครูดุ พ่อแม่จึงควรเตรียมความพร้อมให้ลูกว่าควรจัดการกับเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์นั้นอย่างไร การเล่นบทบาทสมมติมีบทบาทสำคัญต่อเด็กในวัยนี้เป็นอย่างยิ่ง เพราะช่วยให้เด็กวัยเตาะแตะมีจินตนาการที่สร้างสรรค์ เข้าใจบทบาทตนเอง มองโลกในมุมกว้าง เข้าใจคนอื่น มีทักษะในการคิดที่ดี มีพัฒนาการที่ครบทั้ง **4 ด้าน** พ่อแม่สามารถหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเล่นบทบาทสมมติ และการส่งเสริมพัฒนาการที่ดีให้แก่ลูกจากผู้เชี่ยวชาญ สอบถามได้ที่ โทร. **0-2900-9995** หรือ <http://mommybear.net>